

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Consultationes Theologicæ Et Spirituales Christiani verè fidelis & verè devoti ...

... De Excellentiss Sanctissimæ Virginis Mariæ Matris Dei

Louis François <d'Argentan>

Augustæ Vindel. ; Dilingæ, 1726

VD18 80217915

Artic. IV. Consideratio circa responsum, à SS. Virgine datum S. Gabriel.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45581

dedit, ut esset Mater Dei. Quid retribuemus tibi, ô Sanctissima Virgo, pro tot tantisque beneficiis, tot ac tantis nominibus, quibus tenemur tibi? Nonne minimum sit, quod facere possumus, tibi nos esse devotos: Sed devotissimos, sed absque intermissione, absque exceptione ullâ, & nunquam non tuo addictos servitio, ex toto corde nostro, ex totâ animâ nostrâ, & ex totis viribus nostris. Nonne vis illud! Nonne libenter tuum adjicis consensum, sicut illa adjecit suam? libentissimè, respondit senex.

Sed ignoro, prosequitur ipse, quâ ratione hunc dederit; informari circa hoc velle, ut conformem me ipsi quantum poterò. Ecce verba, reposuit Viator, quæ Sanctissima Virgo locuta est Angelo: Ecce ancilla Domini,

fiat mihi secundum Verbum tuum, prostratis in terram genibus, corde & oculis in cælum sublatis. O prodigium hujus responsi! ô potentiam horum verborum! ô altitudinem eorum, quæ complectuntur, mysterium! verum ubi sunt hæc prodigia? interrogat senex: Apparent hæc verba simplicissima & absque artificio; quæ ostendunt potentiam: Sunt humillima, ne ullâ pollant auctoritate; Et quæ comperies in illis mysteria? clara sunt & simpliciter insinuant, consensisse ipsam proposita ab Angelo quaestioni. Itane! nihil hic invenis dignum admiratione, respondit Viator? considera paulisper hoc responsum, & observabis in ipso tria, quæ maximo stupore defixas tenebant mentes, illius prodigia confutantes.

ARGUMENTUM.

Consideratio circa responsum, à Sanctissimâ Virgine datum Sancto Archangelo Gabrieli.

ARTICULUS IV.

Incrimis aspicit ipsa Angelam salutantem se nomine Dei, supremi totius orbis Monarchæ. Intellegit setentis sublimatam honoribus, ut nominetur ab ipso gratiâ plena, id est, pulchritudine, sanctitate, tantisque perfectionibus, ut Deus veluti captus & illectus illis, quas in ipsâ

R. P. Janc. Consultat. Tom. III.

conspiciebat, excellentijs, ingredi voluerit castissimum ipsius uterum, eamque sibi eligere in Matrem, quæ maxima omnium est dignitas, quæ exornare possit Deus aliquam Creaturam; & è supremo tam sublimis dignitatis gradu, ipsa demittit se in profundissimam sui nihili abyssum, respondens

V u Ange,

Quid prodixerit humilitas in Sanctissima Virgine & superbia in Lucifero.

Angelo: *Ecce ancilla.* Angelus superbus primus esse voluit in domo Dei, similis Altissimo; & ipsius ambitio novissimum reddidit eum ex omnibus creaturis, Deoque dissimillimum. Sanctima Virgo e contra respondit Archangelo S. Gabrieli, se esse ancillam, id est, novissimam in domo; & ipsius humilitas fecit ipsam esse Matrem, id est, omnium primam & similem Altissimo, quem ipsamet formaverat ad sui similitudinem. Sanctus Bernardus illectus Sanctissimæ Virginis responso, quod è nihilo, unde egrediebatur, sustulit ipsam in momento usque ad omnia, quorum consignavit ipsi possessionem, ita more suo egregiè inquit: *Merito facta est novissima prima, qua cum prima esset omnium se novissimam fecit.*

S. Bernardus
serm. de
Verbis
Apost.

Siquidem quo tempore putas, quo temporis instanti credis, ipsam factam esse Matrem Dei? Sanctus Augustinus, Sanctus Joannes Damascenus, Abbas Rupertus, & plerique Sancti Patres pro certo tenent, id factum esse in momento, quo pronuntiavit hæc verba: *Ecce Ancilla Domini.* Ubi primùm egrediebantur ex ipsius ore, ascenderunt in cor Patris, & eodem omninò instanti absq; ullo intervallo, Verbum æternum descendit in uterum Virginis Sanctissimæ. Ecce in hoc momento potiùs, quàm in alio? eò quòd mirà quãdam ratione imitari in

Quã ratio-
ne conce-
perit Ver-
bum æter-
num, aspi-

hoc voluerit Deum Patrem, qui ^{ciendo pri-}
Filius suum Unigenitum produ- ^{sum ali-}
cit per contemplationem & cogni-
tionem perfectam suæ essentia, &
infinitatum perfectionum suarum.
Et viva hæc imago, quam sibi for-
mat ex eo, quod videt in ipso,
est, quod nos vocamus Verbum
ipsum, & Filium ipsum Unigeni-
tum. Et Sanctissima Virgo, dum
concipit & parit eundem hunc Fi-
lium Unigenitum Patris, imitatur
etiam Patris rationem & modum:
Contemplatur ipsa & cognoscit
perfectè non suum esse sicut Crea-
tor, sed suum nihilum, sicut crea-
tura; non infinitas suas excellen-
tias, velut Deus, sed infinitam di-
stantiam puri sui nihili naturalis:
Cognoscens hoc, concipit verita-
tem æternam; jam æterna veritas
est, Filius Unigenitus Dei. Ecce
quò deiciat & deprimat ipsam
profunda sua humilitas, clarè osten-
dens illi infinitam sui nihili abyf-
sum: Ecce etiam, quò attollat
ipsam simul, eò usque nimirum,
ut concipiat proprium Filium Dei,
fiatque ipsius Mater.

Ipsemet exponere nobis mirum
in modum voluit duplicem hanc
Nativitatem, tum è sinu Patris
sui in æternitate, tum ex utero
Matris suæ in tempore, duobus
verbis in Apocalypsi, dicens: *Ego* ^{Apost.}
sum primus & novissimus. Quan-
do dicit, *ego sum primus*, aspicias
ipsum nascentem è sinu Patris sui,
per cognitionem infinitarum sua-
rum

rum perfectionum : Et quando dicit ; *ego sum novissimus* , aspicias ipsum nascentem ex utero Matris suæ per infiniti sui nihili cognitionem. O admirabilem ! o incomprehensibilem ! an dicam , imitationem , vel æmulationem Patris & Matris ! Benè dixero utrumque. Ambo producant eundem Filium Unigenitum per cognitionem sui ipsorum ecce imitationem. Sed Pater videt se esse omnia , & Mater videt se esse nihil : ecce æmulationem. Pater producit Filium , qui dicit : Ego sum primus ; & Mater eundem producit Filium , qui dicit : Ego sum novissimus , ecce imitationem. Sed Pater dat ipsi esse æternum , omnipotens immensum & independens ; & Mater dat ipsi esse corruptibile , infirmam & dependens , ecce æmulationem. Nihilominus æque magnus est Deus , dum egreditur ex utero Matris suæ totus annihilatus in profundâ humilitatis abyſſo , quàm dum concipitur in sinu Patris sui , totus refulgens infinitæ Majestatis suæ gloriâ. Ecce imitationem & æmulationem omninò simul ; & utramque invenies in verbis à Sanctissimâ Virgine datis Angelo pro responſo : *Eccè Ancilla Domini.*

Quàm citò acquiratur perfectio per humilitatem. O si ingredi vellemus voluntate sincerâ , corde fideli , animo maturo , viam hanc tam brevem , tamque securam , quæ dirigeret

ad considerandum , ad amandum , & ad querendum verè nostrum nihilum , ut ibi nos abscondamus , ibique tranquilli commoremur , velut in cento nobis proprio ; quàm compendiosam amplecteremur semitam , quæ nos educens est molestissimarum difficultatum captivitate ! quàm subito liberaremur à plurimis impedimentis , inquietudinibus & obstaculis , quibus implicamur & affligimur ! o quàm citò vinceremus innocenti hoc stratagemate maximè nocivos salutis nostræ inimicos , à quibus constringimur velut mundi & in ordinatum nostrorum affectuum mancipia ! quàmque repente collocatos nos videremus pacatos & beatos in sinu Dei !!

An quidquam magis admirandum videri possit , quàm sublimis status unionis cum Deo , quem obtinuit hanc per viam Virgo Sanctissima ? ipsa repletur gratiâ , ipsa quiescit in sinu Dei , & Deus personaliter quiescit in castissimo ipsius utero , instanti , quo verè suum invenit & agnovit nihilum. Et nonne per hanc viam S. Joannes Baptista attingit statum adeò sublimem , ut ipsa veritas JESUS Christus declaraverit , majorem ipso non esse inter natos mulierum ? Absconderat ipse se in abstrusissimâ solitudine , ut annihilaretur quasi in æstimatione mundi ; nihilominus virtus ejus velut

V u 2 maxi-

Quàm mirra produxit humilitas in S. Joanne Baptista.

maximus refulsit sol, solitudinis ipsius dissipans umbras, ut redderet ipsam non solum visibilem, sed admirabilem universæ Judææ nationi.

Judæi mittunt ad ipsum sacerdotes & Levitas, interrogatum, an ipse esset promissus à Prophetis, & ab universo Israël's populo per tot sæcula expectatus Messias; an esset desideratus ille cunctis gentibus, velut Omnipotens Redemptor mundi, id est, an esset ipse Deus. Ecce quanti æstimantur ipsum: Audite, quid responderit, & quâ viâ tantam assuetudinem fuerit perfectionem, ut crederetur esse Deus. Proponuntur ipsi plures quæstiones & ad omnes nonnisi unum idemque semper respondit: *Non sum*; id est, quod aliud non sit, nisi nihilum: Ipse hoc loquitur, sicut cogitat; est contentus cum eo, & aliud nil desiderat; & per suum nihilum, ubi quievit in pace, eò ascendit, ut transcenderet omnes maximas inter naves mulierum. Nonne hæc brevis quidem est via, sed quæ animam valdè procul abducit, si illam ambulare vel possit, vel velit? Brevis est, quia nonnisi oculos aperire oportet ad cognoscendum veritatem in eo, quid sit nisi nihilominus valdè procul abducit animam, quia mox ipsam morti facit mundo, ut faciat ipsam vivere soli Deo.

Sed Eheu! Nemini est amicus

ambulandi per hanc viam: Quis est, qui libenter velit dicere: Non sum? contentus sum esse nihil; omnes volunt esse aliquid. Ambitiosi in mundo plus esse volunt, quàm possint: Indefessè laborant, cælum terramque movent, ut id obtineant, quò magni fiant. Qui magis modesti sunt, & vanitati sæculi renuntiassè videntur, dicere tamen adhuc nolunt: *Non sum*. Non est, qui non velit esse aliquid, esse in æstimatione, esse aliquo loco, esse in honore penes mundum: Et inter illos ipsos, qui ex instituto navant operam acquirendi virtutes magis puras, & perfectionem magis eminentem, omnibusque numeris absolutam, difficulter invenias aliquos, ubicunque ipsos inquiras in abditissimis etiam desertis, qui verè dicere possint & velint: *Non sum*. Nihil sum, & nihil habere volo, nec honorem, nec bona, nec æstimationem, nec dignitatem, nec aliquid, nisi omnimodam exspoliationem, universalem & perfectam omnium eorum, quæ Deus non sunt, renuntiationem: *Non sum*. Nihilum, contemptus, paupertas, summa abjectio, est omne id, quod aucupor, quod habere desidero in hoc mundo: Huc qui pertigerit, liber mox erit ab innumeris angustiis, cruciatibus & tormentis; siquidem nil miseris nos reddit nisi privatio eorum, quæ desideramus: Sed quod

Quomodo
S. Joannes
exercuerit
humilitatem.

Quam felices esse mus, si sequeremur & Joannem Baptistam per viam, quam nemo vult incedere.

Fiat
dicitur
Virg
resp
tis
com
eun
qu
nun
De
mu
ect

quod plus adhuc est, faciliis viâ inducitur in possessionem ipsius Dei, si enim verè annihilaverit in corde suo omnes creaturas; & præcipuè, si annihilaverit semetipsum, residuum ipsi nihil est, nisi unicum ens summum, supremum ac necessarium, quod annihilari non potest; & hic est solus Deus.

Ecce secundam considerationem, quam fieri à nobis exoptarem circa responsum à Sanctissima Virgine datum Angelo: *Ecco ancilla Domini, fiat mihi secundum Verbum tuum.* Verba hæc includunt duo, quæ videatur parum compatibilia. Primum est, profunda humilitas, quæ non indicat nisi magnam quandam annihilationem, eòquod nihilum nec aliquid sit, nec aliquid possit: Alterum est, quod dixerit: *Fiat.* Verbum hoc in ore nostro aliud non significat, nec innuit, nisi votum quoddam, precationem & petitionem aliquam. Sed in ore Sanctissimæ Virginis videtur voluisse Deus, ut esset Verbum aliquod potestatis, imperij tantæque roboris, ut plures Sancti Patres illud *Fiat*, quod Omnipotens Creator mundi pronuntiavit, quando per suam potentiam omnes creaturas extraxit è sinu nihili in comparationem adducant cum hoc *Fiat*, quod Sanctissima Virgo pronuntiavit in mysterio Incarnationis, & inveniant, quod

hoc maioris videatur esse potentia ac roboris, quàm illud, eòquod effectus produxerit multò majores, magisque stupendos.

1. *Fiat* DEI non dedit esse nisi creaturis; *Fiat* Sanctissimæ Virginis dedit esse ipsi Deo, qui infinita ratione creaturis est nobilior. 2. *Fiat* Dei non extraxit suum opus, nisi è sinu nihili, origine nempè abjectissima, quæ esse possit; *Fiat* Sanctissimæ Virginis extraxit opus suum è sinu Dei, origine, quæ esse possit, nobilissimâ & sublimissimâ. 3. *Fiat* Dei, non extitit ipsi utile, nec adjunxit quidpiam ipsius magnitudini, nec infinitis ipsius perfectionibus; *Fiat* Sanctissimæ Virginis produxit in ipsâ effectus stupendos; siquidem illo vix pronuntiato, supremam obtinuit dignitatem Matris Dei, & locupletata est cunctis prerogativis tantæ congruis sublimitati. 4. *Fiat* Dei non confert ipsi imperium, nisi in res caducas, quæ respectu sui sunt nihil; *Fiat* Sanctissimæ Virginis confert ipsi imperium in Deum ipsum; siquidem pronuntiando potens hoc Verbum facta est ipsius Mater, & ipsi factus est illius Filius, adeoque ipsi subditus, eòquod ipsa habuerit jus & potestatem eidem imperandi. Denique *Fiat* Dei nihil operatum est, nisi extra ipsum; *Fiat* Sanctissimæ Virginis operatum est penè in momento innuncera prodigia in ipsius Persona.

Fiat Virginis Sanctissimæ admirabile est in quinque rebus.

Fiat Sanctissimæ Virginis respondens Angelo, comparatur cum *Fiat*, quod pronuntiavit Deus in mundi creatione.

Operatur
prodigia in
suis ipsis.

Siquidem in instanti, quo pronuntiavit illud, natura prorsus attonita suas vidit subverfas leges, sua violata jura, per privilegia, quæ admirabatur, & per miracula, quibus rapiebatur in stuporem. Virgo permanens Virgo concipit Filium in utero suo; sola omninò ipsius efformat Corpus è pluribus Sanguinis sui guttis; quamprimùm hoc organizatur, totùmque præparatur ad recipiendum animam; quamprimùm est animatur; quamprimùm hæc anima plena est sapientiâ, gratiâ, & pretiosissimis quibusque donis cœli; quamprimùm est beata per claram visionem Dei; quamprimùm hæc Anima & hoc Corpus uniuntur à Deo, & Sanctissima Virgo invenit se gravidam Viro. O Fiat admirabile! O Fiat incomprehensibile! O Fiat Omnipotens Virginis MARIE! an pronuntiatum sit unquam aliquod simile!

Fiat Sanctissimæ Virginis cadere facit Deum in extasim.

Divinus Ateopagita affirmat, quòd non solum tota natura fuerit id ipsum admirata; sed quòd dici possit, Deum ex eo ratione quâdam cecidisse in extasim. An nosti, quid sit extasis? Est abalienatio quædam mentis, nascens ex contemplatione cujusdam pulchritudinis illam oblectantis, quæ cum abripiat cor, illud colloceat extra statum suum naturalem. Quòd Sancti habeant extases contemplando pulchritudinem Dei! quòd ipsorum animas maneat suspensus

in profundâ quâdam admiratione, quæ non permittat ipsi libertatem, ut alteri intendat objecto, nisi illi, quod aspicit, quòdque admiratur; quòd cor eorum abalienatum sit quasi à seipso; quòd pleræque ipsius functiones naturales impediantur, eò quòd metiri non possit vires suas, nec se cohibere, quin omnem vim & virtutem suam impendat objecto, quo oblectatur, quo abripitur, quo velut ipsius mancipium constringitur; quòd ingentes hæc animi & cordis abreptiones, quas interdum patiuntur sancti, cadere ipsos faciant in extasim; hoc facile comprehenditur. Sed quòd Deus aliquam aspiciat pulchritudinem, quæ idonea sit abripere ipsum extra seipsum, quæ cadere ipsum faciat in extasim; hoc nec cogitari, nec dici ab aliquo potest, quin ex eo totus maneat attonitus, totus obstupefactus.

Nihilominus magnus Sanctus *Ateopagita* Dionysius exarare non timuit hæc verba in libro quarto de Nominibus Dei: Audemus & illud pro veritate dicere, quòd ipsemet Creator omnium extra se factus est. Nonne hoc est dicere, quòd ceciderit quodammodo in Extasim. Est propriè hæc loqui, dum dicitur, quòd ceciderit in Extasim; eò quòd Extasis Dei discrepet ab illâ Sanctorum. Ipse attolluntur supra statum suum naturalem, quando sunt in Extasi; sed Extasis Dei deprimit ipsum infra seipsum: Sicut enim

terra

terra, quæ infimum tenet in mundo locum, exire loco suo non potest, quocunque eat, nisi attollat se versus cælum, ita Deus, qui infinita quædam magnitudo est, exire à seipso non potest, nisi se deprimat & deorsum tendat.

Non quaeritur, quid tantæ sit virtutis, ut rapiat Sanctos in Extasim; constat enim, id facile esse Deo; Sed benè quaeretur, quidnam tantæ sit potentia, ut cadere faciat in Extasim Deum. Idem S. Dionysius affirmat nobis, portentosum hunc esse & possibilem non esse, nisi soli amor: pro-

Areopagita
ibidem.

pter amatoriam suæ bonitatis magnitudinem. Sed qualis hic est amor? Res admiranda! Non est amor propriæ suæ pulchritudinis; non enim est in extasi, eòquod amet pulchritudinem & bonitatem infinitam, quam videt in propriâ suâ essentiâ; non egreditur propterea extra se ipsum, sed potius ingrederetur intra seipsum. Est igitur contemplatio alicujus pulchritudinis, quam extra seipsum intuetur. Sed quænam est hæc pulchritudo tantis abundans delicijs, ut capere possit Deum extra se, per magnam amoris, quo in ipsam fertur, vehementiam, nisi illa Sanctissimæ Virginis Matris suæ? Gratia, quæ totam refertam videt ipsam, obletat illum: profunda humilitas, in quâ annihilatam aspicit ipsam, allicit ipsius oculos, & lucratur ipsius cor; & verba, quæ

suo respondet Nuntio: *Fiat mihi secundum Verbum tuum*; abalico & abripiunt ipsum. O pulchritudo incomparabilis! o potentia admirabilis! o illecebras magis quam Omnipotentes divinæ Matris MARIE! Lucrata est ipsa Cor Dei, egredi fecit eum extra seipsum; secit cadere ipsum in extasim; attraxit eum è sinu Patris æterni in castissimum uterum suum. Quid dicendum de hoc prodigio! Nonne trahere hic debeat admiratio è cordibus nostris, ex ore nostro hæc Sancti Bernardi verba: *O amoris vim! quid violentius! Sic de Deo triumphet amor!*

Ubi estis vos, quibus nulla est devotio erga Sanctissimam Virginem? an dicetis adhuc, metuedum esse, ne excessus indiscretæ cujusdam devotionis vos abripiat, ut nimirum reverentiæ, nimum amoris exhibeatis illi, dum videtis, Deum edusque honorare, eòusque amare ipsam, ut prolapsus fuerit in extasim, velut totus amore languidus in purissimum ipsius uterum? Quando per impossibile in ejusmodi prolaberetis excessum, an deceptorum indiscretorum accensendus fores numero? an metueres adhuc, ne abusus sit in devotione hæc tam ardenti ac fervidâ, quam nonnulli fovent erga ipsam, ut nec loqui, nec cogitare quidem possint de ipsâ, quin totum emollitum, totum liquefactum sentiant cor suum. Videte,

vi-

videre admirandam tenetudinem cordis proprii Filij Dei erga ipsam, & abhorrete duritiam cordis vestri magis quam marmorei: Et tamen, quod magis crudele est, non con- tendi impietate vestra, velletis ad- huc eadem inficere mundum, re- prehendendo ipsius devotionem erga Sanctissimam Virginem. O infelices!

Videbam zelum ipsius facendi plurimum. Domine, inquebam ipsi, male tractando non lucrabe- ris ipsos: Ejusmodi homines non sectantur, sed potius magis indu- rantur, imò irritantur increpatione; malleam potius instruere ip- sos, si ignorantes sint: Difficile est veritatem non amari, quando cognoscitur: vel si malitiosi sint; satis mihi foret confundere ipsos, statuendo ipsis ob oculos prodigia, quæ acciderunt in utero Sanctissi- mæ Virginis in instanti, quo re- spondit Angelo, & ita declarare

illa, ut, si satis fidei non haberent, quæ illa crederent; nec satis reli- gionis, quæ illa adorarent, nec satis pietatis, quæ illa adamarent, saltem exponerentur confusioni coram judicio Dei, aspiciendo in- sensibilitatem suam absque ratione, & absque excusatione suam impie- tatem.

Relinquamus ipsos & intenda- mus nobis. Promisisti nobis tres considerationes circa responsum, quod Sanctissima Virgo dedit An- gelo: non nisi duas adhuc habe- mus; præstanda tibi est tertia, ut præstes promissa. Verum est, in- quit, absit, ut ipsam omitam, cum credam, ipsam omnium esse præcipuam. Ostendet vobis illa admiranda prorsus prodigia, quæ adimpleta fuere in purissimo ipsius utero in instanti, quo respondit Angelo. Vos judicium ferre de illis.

* *

ARGUMENTUM.

Magna prodigia, quæ acciderunt in utero San- ctissimæ Virginis in instanti, quo dedit consensum suum, ut esset Mater Dei.

ARTICULUS V.

Deus Pater
communi-
cat divinam
suam fec-
unditatem
Sanctissimæ
Virgini.

Tangam solummodo tria pro- digia inter alia. Primum concernit divinam ipsius fecunditatem, id est, privilegium omnino singulare, quod contulit ei Pater æternus, non solum ipsi

dando Filium suum Unigenitum; sed ipsum fontem, unde ille pro- cedit. Sic Sancti Doctores de hæc re loquuntur, Sanctus Bonaven- tura, & Sanctus Bernardinus Se- nensis. Primus dicit post divinum

S. Boni-
vent. l. sent.
dist. 29.
S. Bernard.
tom. 2.
Arco-
form. 11.

Modus
ducent
lium in
Beatiss
Virgin
supera
ralis, a
re divi

Fecun-
tas di-